

A kandallók faszervezetei jellemzően a párkányzatok, burkolatok és kiegészítők formájában jelennek meg (Mihácsi Kandalló)

A nappali fő helyén

KANDALLÓÉPÍTÉS FAIPAROS SZEMMEL

Schlosser Mátyás

Kandallóval családiházakban gyakrantalálkozhatunk. Divatos, ami nem csoda, hiszen hasznos fűtéskiegészítő berendezés, valamint kiváló designelem. Biztonságos és könnyen kezelhető módon hozza be a lakásba a tűz látványát, ezzel szó szerint megteremti az otthon melegét, egyfajta meghitt, kellemes hangulatot. De mi köze a kandallóknak a faiparhoz? A fűtőanyagon kívül a díszítés révén! A kandalló a belsőépítézet sokoldalú eszköze és számtalan stílusban készülhet, ezzel nagyban meghatározza a teret. Itt jön képbe a belsőépítézet, általa pedig az asztalos is.

Rusztikus kandallópárkány, akár bontott faanyagból is készíthető, ez esetben gondoskodni kell a favédelemről. (Fotó: Szemesváry Petra)

A kandallóépítők a felmerülő asztalosmunkákat jellemzően alvállalkozó partnereknek adják ki. Ez előnyös mindkét fél számára: a kandallóépítőnek nem kell fenntartani egy komplett asztalosműhelyt, az asztalosnak pedig nem kell közvetlenül az ügyféllel egyeztetni, sőt, gyakran a helyszíni felmérést, egyszerűbb faelemek esetén még a beépítést is elvégzi helyette a kandallóépítő. Előfordulhat tehát, hogy csak a műhelyben történő gyártás a feladat – ami, valljuk be, ritka és kényelmes eset a szakmánkban. Ugyanakkor az asztalos részéről elvárt a hibamentes, pontos és

határidőre történő kivitelezés. Egy ilyen összetett projekt során (kőművesmunkák, fűtési rendszer kivitelezése, burkolás-festés) nem fér bele a késedelem, vagy hibás teljesítés. Utólagos felmérésre sokszor nincs idő, így már a kandallótervezéskor meghatározzák a faelemek, párkányok méretét, kialakítását. Szerencsére a kapcsolódó kőművesmunkáknál jellemző a precíz kivitelezés, elmondható, hogy a nagy hozzáadott érték miatt ebben a szakmában ügyes kezű kőművesek alkalmazása az elterjedt, akik képesek tartani az előzetes terveket.

FASZERKEZETEK

Milyen faszerkezetekkel találkozhatunk a kandallógyártás kapcsán? Elsősorban a kandallópárkányokkal (szemöldökfának is említik), melyek számos kivitelben készülhetnek. Rusztikus, country stílus esetén nem elképzelhetetlen bontott, régi ácsszerkezetből származó – akár repedt faanyag. Ebben az esetben megszüntető faanyagvédelemmel is kezelni kell az anyagokat, így elkerülhetjük farontó rovarok beköltöztetését az épületbe. A tömörfa párkány alapvetően műszáritott anyagból készülhet, fafaj tekintetében a megrendelő igényeinek megfelelően bármi elképzelhető, de a tölgy és a kőris igen elterjedt. Kisebbségi költségvetés esetén a borovífenyő is jó választás lehet, ha pedig bármi lehetséges, akkor előtérbe kerülnek a kerti- és feketedió, valamint az egzóták. Kevésbé jellegzetes rajzolata miatt a bükk ritkán kap szerepet ilyen kiemelt helyen, bár műszaki értelemben alkalmas lenne. A tömörfa párkányok jellemzően 2"-os anyagból, s ha a dimenziók szükségessé teszik, akkor több rétegből ragasztva készülnek. Nem elképzelhetetlen gerenda méretű tömör fűrészáru alkalmazása, de ez száritott kivitelben ritkaság, száritatlan formában (pl. építőfából)

Tömör tölgyfa kandallópárkány, műhelyben készre gyártva, pácolt-lakkozott kivitelben (Fa-Míves Kft.)

Rusztikus kandallópárkány, pácolva és bútorolajjal kezelve, bontott építőfából gyártva (Fa-Míves Kft.)

problémás... A sarkok összeállítása tompa, vagy gérbén történő illesztéssel egyszerűen kivitelezhető. Az idegencsap vagy lapostipli (lamelló) gazdaságos megoldás, de elképzelhető akár látszó ollós csap is. Markáns, vastag párkányzat

„doboz” szerkezettel is kialakítható. Természetesen a tömör fa mellett furnérozott megoldások is szóba jöhetnek, leginkább MDF hordozóanyagban és valamilyen nemesfa borítással ellátva. Hagyományos módszerekkel is megoldható a fur-

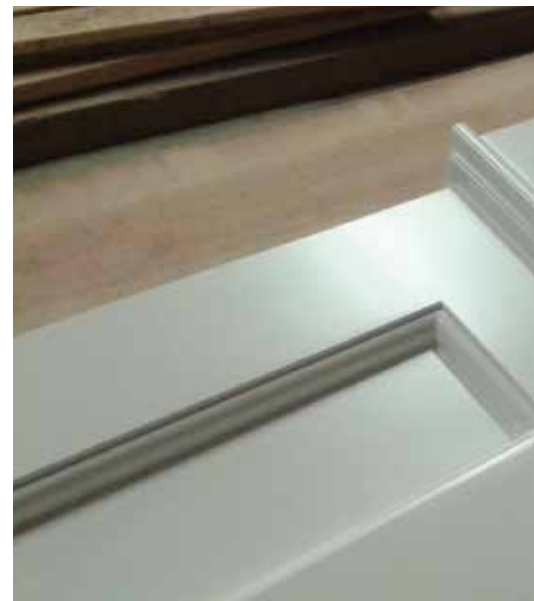
nérozás, de akinek rendelkezésre áll a vákuumos technológia, az csodákat alkothat.

FELÜLETKEZELÉS

Felületkezelés tekintetében saját vállalkozásunkban a kétkomponensű poliuretánlakkok váltak be az ilyen faelemek gyártásánál. A hagyományos nitrocellulóz lakkok csekély karcállósága hátrányos lehet. Egy kandallópárkány véleményem szerint az erősen igénybe vett bútorokkal azonos kezelést igényel, hiszen a kandalló használatával járó finom por megül a vízszintes felületeken és gyakori takarítást von maga után, ez pedig apró karcokkal járhat. Tapasztalatom alapján a PU-lakkok a hőhatást is jól viselik. Lakkozás helyett bátran használhatunk bútor-keményolajat is, ezek sárgító hatása életet ad a fának! A nagyobb igénybevételre (pl. konyhai munkalap olaj) szánt változatok az ajánlottak. Azt azért hozzá kell tenni, hogy az ügyfél szempontjából egy megfelelően lakkozott felület egyszerűbben kezelhető, gondoljunk csak egy borospohár nyomára...

Festett MDF-lemezből készített, komplett kandallóburkolat (Fa-Míves Kft./ Mihácsi Kandalló)

Több szakma tökéletes együttműködése szükséges egy ilyen igényes kialakítású belső tér megvalósításához. (Mihácsi Kandalló)

Ha pácolt és lakkozott felületek helyett az ügyfél festett kivitel szeretne, akkor az a szerkezet

anyagát is meghatározza. Nem érdemes tömör fából készíteni ilyen, hiszen az esztétikus rajzolat nem látható. Az MDF-lemez jó választás, hiszen teljesen sima a felülete, emiatt könnyen felületkezelhető. Egyszerűen megmunkálható: fúrható, marható, vágható a homogén szerkezetének köszönhetően. Egyedi íves formák, díszítőelemek kialakításánál is jól használható az MDF-lemez. Valódi keretbetétes szerkezeti elemek helyett lehetőség van rátétekkel csupán imitálni a „kazettás” jellegét, ez gazdaságosabb gyártást tesz lehetővé. A festés során csak MDF-re való rendszerben érdemes gondolkodni, mely magában foglalja az izoláló alapozó felvitelét is.

Ha kandallóburkolatot, párkányt, kiegészítő elemet kell gyártani, akkor be kell tartani a szakmai irányelveket, gondosan megválasztott alapanyagból, pontosan kell dolgozni, a felületkezelés tekintetében betartva a technológiai leírásokat. A kandallópárkány ráadásul egy olyan dekorációs elem, amellyel az asztalos vállalkozó leteheti a névjegyét a szó minden értelmében.

A cikk megírásában nyújtott szakmai segítségéért köszönet illeti Mihácsi Szilveszter kandalló- és cserépkályha-építőt (mihaczi.hu). ■

Források:

1000otthon.hu

kandalloinfo.hu

Mihácsi Szilveszter/mihaczi.hu

